

Završni dokument prvog Mediteranskog poljoprivrednog foruma - AGROMED

Split, Cornaro hotel, 2.7.2021.

Prvi Mediteranski poljoprivredni forum (AGROMED) održan u je Splitu 2. srpnja 2021. godine, u organizaciji Instituta za europske i globalizacijske politike i u suorganizaciji Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske.

Hrvatska poljoprivreda proizvodi hranu na razini 30% onoj Europske unije, te doprinosi tek 7,2% u hrvatskom BDP-u. Pri vrhu smo po broju zaštićenih proizvoda u EU, a velik broj njih je iz sredozemnog podneblja. Ipak, nova društvena paradigma, nastala uslijed pandemije Covid-19, tjera na promišljanje održivih poljoprivrednih politika i razvoja, u skladu s Europskim zelenim planom i Ciljevima održivog razvoja (SDGs 2030). Za Hrvatsku, ovo je izazov s obzirom da je zemlja kontinentalnog i mediteranskog podneblja.

Mediteran je zajednički prostor življenja naroda i kultura Bliskog istoka, Sjeverne Afrike i Južne Europe s posebnim naglaskom na poljoprivredne kulture, kao što su grožđe, smokva, maslina, maslinovo ulje, ribarstvo, stočarstvo.

Prostor je to i zajedničkih poljoprivrednih izazova kao što su klimatske promjene, pandemije, ekonomske krize. Istovremeno, institucionalni pristupi moraju sadržavati i mala i srednja poljoprivredna gospodarstva, kako to regionalno čini Organizacija za prehranu i poljoprivredu (FAO) u Albaniji, Turskoj i Egiptu.

Mediteran je prostor zajedničkog identiteta u čijem se kultiviranom krajobrazu odražava zajednička eko-regija, sa svojim podregionalnim specifičnostima, otkuda proizlazi i ideja za potrebom samo-održivosti mediteranskog poljoprivrednog područja. Ona traži državnu i institucionalnu potporu kroz promidžbu i zajedničku sliku Mediterana. Sam proizvod ima svoju povijest, lokalnu važnost i proizvodni proces koji je pošten, čist i prepoznatljiv. Utjecaj je akademske zajednice i nevladinih udruga ovdje presudan, kako je to slučaj sa Slow Food International i Sveučilištem gastronomskih znanosti u Italiji.

Mediteran je brend koji sadrži mnogobrojne poljoprivredne proizvode. U hrvatskoj mediteranskoj mikroregiji, brendiranje se tek počinje razvijati na temelju učenja i izbjegavanja starih grešaka u budućnosti. Kao turistička silnica na Mediteranu, Hrvatska je na prekretnici probijanja svojih brendiranim proizvodima, u čemu je važna sinergija Udruženja, ideje, promotivnih agencija, Sveučilišta, Hrvatske gospodarske komore i Ministarstva poljoprivrede.

U toj sinergiji najvažnije su regionalne organizacije proizvođača, kao što su Udruženja Vino Dalmacije i Vinistra na području hrvatskog Mediterana i isto tako u kontinentu udruženja „Graševina Croatica i Bregovita Hrvatska. Rad Vinistre je najbolje pokazao snagu takvog djelovanja.

Mediteran je područje trajnih izazova, koji se osjećaju i u Hrvatskoj. Zemljišna politika, pitanje gospodarenja vodom, nedovoljno razvijena svijest o udruživanju proizvođača, depopulacija ruralnog prostora, prijenos znanja na proizvodnju i intenzivnije uključivanje Sveučilišta i znanstvenih instituta u realnu proizvodnju te pozicija poljoprivrednika u odnosu na druga zanimanja od posebne su važnosti za očuvanje i napredak poljoprivredne proizvodnje na području primorske (mediteranske) Hrvatske.

Ovdje se Hrvatska suočava s nizom poteškoća kao što su zapuštena poljoprivredna zemljišta (za što bi valjalo uvesti i naknade), kao i stalno smanjivanje obrađenih površina. Ukoliko Hrvatska želi biti, primjerice, poznata po maslinovom ulju, ona treba i količine, a povijest nam kazuje koliko je maslinarstvo bilo razvijenije prije pedesetak godina u odnosu na danas kada je Hrvatska na pragu postanka maslinarskom silom.

Sastavio:

Vedran Obućina

Bilješke:

O sadržaju Foruma može se pročitati na: <https://agromediterraneanforum.com/>

Forum je pobudio zapaženi interes medija: <https://agromediterraneanforum.com/u-medijima-2/>

AGROMED u slici: <https://agromediterraneanforum.com/galerija/>